A°. 1832. N°. 77.

ZONDAG DEN 23sten SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Algemeene Secretarij.

Den 23 September 1832.

Daar het in de Surinaamsche Courant van Zaturdag den 22sten dezer, No. 78, gegeven berigt »dat de Koloniale »Paket-Schoener *Gouverneur Generaal* *Cantz'laar*, naar Bramspunt ten anker »zal gaan, ten einde elk aankomend Vaar»tuig, onverschillig van welke plaats, »*quarantaine* te doen leggen", soms tot verkeerde toepassingen aanleiding zoude kunnen geven, zoo brengt de ondergeteekende als daartoe door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal geautoriseerd, ter kennis van het publiek, dat de voornoemde Schoener met geen ander oogmerk naar Bramspunt gezonden is, als om Z. M. Brik *de Courier* te vervangen in den dienst, die volgens Publicatie van Gouverneur Generaal in Rade, dd. 18 October 1831, door dezelve sedert eenige maanden is waargenomen, en die vroeger was uitgeoefend door Z. M Brik *Valk*.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Militair Bureau.

Den 22 September 1832.

Door Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen, is benoemd tot Chirurgijn van de Derde Klasse bij het *Korps Koloniale Guides*, de Heer CAREL SAMUEL REEDER, tot dus verre provisionele Chir. van de 3de Klasse bij het Militaire Hospitaal alhier.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

ADVERTISSEMENT.

Op authorisatie van den President van het Gemeente Bestuur, wordt bij deze ter kennis der Ingezetenen gebragt, dat, den 15 October e. k., door den fungeerende Eerste Wethouder, een begin zal worden gemaakt, met de *Generale Schouwing* der Straten, Gebouwen, Grachten, Waterloozingen, Keukens, Stookplaatsen, enz; en zulks wel ter voldoening aan Art. 47 der Reglementaire Bepalingen voor de Plaatselijke en Landelijke Politie, gearresteerd bij Publicatie dd. 19/25 November 1828; zullende een iegelijk, voor zoo ver hem betreft te zorgen hebben, dat aan de deswegens in gemelde Publicatie gemaakte bepalingen, behoorlijk worde voldaan, op pœne als tegen de overtreders is gestipuleerd.

Paramaribo den 19 September 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

De Heer B. A. GERRITSEN, benoemd zijnde tot *Wijkmeester* der Wijk La. D., 2de gedeelte, in plaats van den als zoodanig eervol ontslagenen Heer M. A. KEIJSER, heeft op heden, den voor deze betrekking bepaalden Eed, in handen van den President van het Gemeente Bestuur, afgelegd.

Paramaribo den 21 September 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, de Engelsche Schoener *George Canning*, Kapt. T. GREEN, van Demerary.

UITGEKLAARD.

Den 18den, het Schip *Atalante*, Kapt. C. MEIJER, naar Amsterdam; lading: 31 vaten en 1513 balen heele- en 222 balen gebr. Koffij, 72 balen schoone- en 16 dito vuile Katoen, 17 balen Kakao, en 3 kistjes Indigo.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, 9 Julij. De *Messager de Gand* behelst, ter gelegenheid der jongste staatkundige acten onzer regering, weder een zeer scherp artikel tegen de tegenwoordige belgische gezagvoerders gerigt. Het voert tot opschrift *Koning Willem*, en heeft de bekende woorden van *Horatius Justum et tenacem propositi virum non.... mente quatit solida* tot motto; hetzelve is van dezen inhoud:

»Koning *Willem* is stijfhoofdig: het *Memorial*, *de Belge*, *l'Independant*, *de Courrier*, *l'Emancipation*, *l'Union*, uit den revolutionnairen modderpoel voortgebragt of door denzelven gevoed, hebben het verzekerd; geen beroep is er meer mogelijk tegen het vonnis dat dien vorst veroordeeld. Eerst hadden zij andere veel zwaardere verwijten tegen den Nederlandschen monarch gerigt. Hij was een barbaar, een wreedaardig tiran, een woedend monster, een onverzadelijk gedrocht, dat vijftien achtervolgende jaren ten minste een vierdedeel vat van het beste belgische bloed bij ieder maal gedronken had, die om Belgie protestantsch te maken dagelijks vijf of zes priesters liet ombrengen en een twaalftal hunner onwetendste, en bijgevolg nuttigste, onderwijzers door den buik in tweeën liet zagen, zijne dwingelandij was zoo groot, dat hij wilde dat iedereen van zijnen arbeid leefde, en niemand op de straten bedelde; hij wilde manufacturen, koophandel, kanalen, groote wegen, werktuigen, athenaeum's, universiteiten, geleerde genootschappen, kortom alle duivelsche uitvindingen en instellingen, die den mensch denken en van deszelfs hulpmiddelen en vermogens partij leeren trekkken. Maar deze laatste deelen van de beschuldigingsacte, door den *Belge* en andere bladen van hetzelfde deeg, zoo gelukkig geëxploiteerd, schijnen voor het oogenblik opgegeven te zijn. Men zal er op terugkomen; wij moeten zulks gelooven; inmiddels is het thans alleen tegen de stijfhoofdigheid van den monarch, dat de unioistische oproerigen uitvaren. Ziehier, hoe zij redeneren:

»»Wij hebben eene revolutie gemaakt; wij hebben koning *Willem* verjaagd; wij hebben hem van de souvereiniteit onzer provincien beroofd; wij hebben ons, met reden, als koning in zijne plaats gezet, en, God dank, wij trekken zoo tamelijk voordeel van onze monarchie. Maar zou men gelooven, dat die ondankbare vorst, nadat wij hem van meer dan de helft zijns rijks ontroofd hebben, ons hardnekkig de vrije vaart op de binnenwateren van het grondgebied dat hem overblijft weigert? Hij wil het welzijn van het volk dat hem getrouw blijft niet opofferen, ten behoeve van degenen die hem de deur uit gewezen hebben; hij verstaat dat zijn volk en hij meester te hunnent zijn en geen doortogt op hunnen grond en over hunne stroomen geven dan aan die zij willen; hij miskent de aanspraak die wij hebben om hem wetten voor te schrijven in de provincien, die wij hem niet hebben kunnen ontnemen, zoo als die welke wij hem ontroofd hebben. Dat is een stijfhoofdige, welke de conferentie en hare protocollen wel tot rede zullen weten te brengen.

»»Wij hebben eene gezamenlijken schuld, waaromtrent overeengekomen is dat wij een deel van zouden betalen; maar daarin erkennen onze schuldeischers ook alleen Koning *Willem*; zij doen geen actie dan hem alleen aan; en wanneer wij in een aanval van baloorigheid of kwade trouw, gesteldheden die bij ons zeer gemeenzaam zijn, het in het hoofd kregen om niets van die schuld te betalen, zou Koning *Willem* de *Diego* van het verhaal worden en zich genoodzaakt zien, alles te betalen. Daar hij nu geen lust heeft de *Gilles* van de historie te zijn, ziehier, hoe hij redeneert; »»Gij hebt mij op tractaten rustende regten ontroofd, gij hebt mij de helft mijns koningrijks, zonder regt noch beweeggrond, ontstolen, en men wil nu, dat ik met mijne beroovers zal handelen; kom aan, dat is tegen alle gezond verstand; nog bewillig ik intusschen, niet om met hen te contracteren, ik heb te goed geleerd wat hunne eeden gelden, maar om hen in vrede het mij ontstolene te laten behouden; daar evenwel de lust om mij op nieuw te berooven, hen ieder oogenblik zou kunnen bevangen, en, om niets meer met zulke brave lieden te doen te hebben, vraag ik, dat zij mij het kapitaal der schuld, voor hetwelk ik alleen jegens de schuldeischers verantwoordelijke ben, ter hand stellen.

»»Bovendien, hun grondgebied zal morgen of binnen acht dagen overheerd verdeeld worden; moet ik dan met de nieuwe bezitters in proces geraken? en wil men, na mij door geweld van mijn eigendom ontzet te hebben, mij het proces dat over hetzelve kan ontstaan, nadat het in andere handen zal overgegaan zijn, op den hals schuiven. Zoo dwaas en zoo dom goedhartig zal ik nimmer wezen."" Zoo spreekt *Willem*. Men ziet het, hij vordert veel en is zeer hardnekkig in zijne besluiten.

»Hij voegt er bij, die onverzettelijke Koning: »»Ik behoud de citadel van Antwerpen, en ofschoon zij mij tot niets dienstig zij, bewaar ik haar zoo goed ik kan, want het is de eenige sterkte, die gij mij niet hebt kunnen ontrooven. Gij wilt dat ik ze opgeve en met welk regt, mag ik vragen? — omdat de conferentie het verlangt? maar de Europesche monarchen hebben het regt niet over mijn eigendom te beschikken, noch zich in onze zaken te mengen. Ik weet, dat van het oogenblik dat een hunner de medepligtige uwer rooverijen wilde worden en de wapenen voor u om mij geheel uit te plunderen opvatten, al de overigen mij ter hulp zouden ijlen; ik weet dat gij alleen bestaat, omdat zij het over de verdeeling van uwen grond niet eens zijn kunnen worden, en ben zeker, dat zij thans zeer met u verlegen zijn. Derhalve blijf ik gewapend, steunende op mijn regt, dat eenmaal zal zegevieren, omdat ontwijfelbaar vroeg of laat eindelijk het regt moet boven drijven.""

(*Bred. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 6den September 1832. J. SLUIJTER qq., Boedel J. P. WAGNER, aan FLORA van FERDINAND van BROUWER, van het Erf en daaropstaande Gebouwen, gelegen aan de *Groote Rijweg* van *Combé*, La. A. No. 13,

Den 12den. H. A. SAMSON, aan LOUISA VISCOMTE, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Keizer Straat*, L. D. No. 220.

Den 17den. N. L. BRAAM Exploicteur, aan JOHANNA WILHELMINA van BOCKO, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Wagenweg Straat*, La. D. No. 75.

Den 19den. J. J. G. SPILKER qq., Boedel J. L. GARDE, aan JOHANNA van de ABEELE, van het Huis en Erf, gelegen aan de groote *Dwars Straat*, La. D. No. 721.

Paramaribo den 23 *September* 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur.
Bij afwezigheid van denzelven,
De Eerste Commies,
R. GOLLENSTEDE.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 28sten September 1832, des morgens de klokke *negen* uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo*, aan de *Grave* of *Soldaten Straat*, bekend onder La. D. No. 72, en *vier* stuks Slaven met namen: *Januarij*, *Gotlieb*, *Onverwagt* en *Susanna*; aankomende GEORGE LODEWIJK HEUVELMAN.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Joden Breede Straat*, La. D. No. 20, aankomende PRINCES van P. VAN MEEL en CORNELIA van P. van VAN MEEL, possederende opgemelde Huis en Erf.

De Slaven met namen *Henrietta*, *Lafleur*, *Louis*, *Christiaan*, *Johannes*, *Martha* en *Adriaan*; aankomende HENRIETTA LOUIZA VAN DER ZIEL.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Weide Straat* La. D. No. 256; aankomende GEORGE NICOLAAS WOHLFAHRT, JOHANNA PETRONELLA WOHLFAHRT, zoo voor zich in privé en in kwaliteit als door het overlijden van FRANÇOIS GAASWIJK, alleen overgeblevene gemagtigde van JOHANNES FRANÇOIS van WOHLFAHRT; te zamen Erfgenamen van JOHANNES NICOLAAS WOHLFAHRT.

Paramaribo den 22 *September* 1832.

Over *zes* weken, de dag nader te bepalen, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*; als daartoe geautoriseerd, door de Commissie van opgemelde Kamer, publiek doen verkoopen:

1°. Den blooten Grond *LA BONNE AMITIE*, gelegen aan de *Para Kreek*, aankomende den Boedel wijlen J. W. ABERCROMBIE.

2°. Een *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Weide Straat*, La. D. No. 277, aankomende den Boedel M. M. MAROSÉ, Wed. THOMAS ESSCHENBACH.

3°. Een *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, La. A. No. 114, aankomende den Boedel wijlen ANNA GESINA van EIKENHORST; — en

4°. Een *ERF* en daarop zijnde Steenen Voeten, gelegen aan de *Steenbakkerij Straat*, La. D. No. 319, aankomende de Erven VICTOIRE NOIZEUX.

Paramaribo den 22 *September* 1832.

De Scriba van de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

De AMBTENAREN belast met het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Vrijdag den 28sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreven Kamer, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen: Meubelaire Goederen, Mans en Vrouwen Klederen, enz. enz.; aankomende de Boedels J. MENNE; P. N. MEIJER; THEOPHILE BABIZE; de absente ANDRIES LODEWIJK BÖHM; MARIA MAGDALENA MAROSÉ, weduwe TH. ESSCHENBACH; en ANNA GEZINA van EIKENHORST.

Als mede een vierriems losse *TENT-CORJAAL*, aankomende eerstgenoemden Boedel; — en de Slavin VENUS, met hare Kinderen FRANS en JECK; aankomende laatstgenoemden Boedel.

Paramaribo den 20 *September* 1832.

C. A. FISCO,
2de Commies.

Op heden overleed tot onze bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader de Heer JOHANNES ROBERTUS DE VRIES, in den ouderdom van 53 jaren en eenige dagen.

Allen welke 's mans nuttig en werkzaam leven gedurende zijn 30jarig verblijf in deze Kolonie gekend hebben, zullen (hiervan houden wij ons overtuigd) gaarne met ons een traan aan zijne gedachtenis toewijden.

Paramaribo den 19 *September* 1832.

J. MOUWE HZN.
W. M. MOUWE,
Geb. DE VRIES.

Alle de genen die iets te vorderen hebben van de Plantaadje *Nieuw Weergevonden*, gelieve hunne rekening in blanco in te zenden, ten Kantore van den ondergeteekende, om na accoord bevinding betaling te erlangen.

Mede worden te *huur* gevraagd, om op Plantaadje te werken, een 20 stuks *DELVER-NEGERS*.

Paramaribo den 18 *September* 1832.

JAN DE JAGER c. s. qq.

P. DE MONTEL en J. A. P. BEAUMONT, beheerders van den Boedel wijlen Mejufvrouw J. E. DE MONTEL zullen op Vrijdag den 5den October e. k. des namiddags *vier* ure, door- en ten huize van den Vendumeester S. F. FLU doen verkoopen; de bij vorige Couranten geannonceerden verkoop van het *HUIS* en *ERF*, gelegen alhier aan de *Domine Straat*, bekend onder La. D. No. 371. Bewijzen van eigendom en veil-condities zullen bij denzelve Vendumeester *drie* dagen vóór den verkoopdag, voor een ieder ter *visie* liggen.

Paramaribo den 22 *September* 1832.

De ondergeteekende heeft bij behoorlijke procuratie tot zijne *generale gemagtigde* aangesteld, den Heer H. MACHIELSE.

Paramaribo den 22 *September* 1832.

J. F. SCHEFFER.

Steenen, Kalk en Cement, 2 dr. en 3 dr. Nettengaren, visch en geteerde Lijnen, Engelsche Val- en Kant-Axen; Maderawijn in ½ pijpen en Conjac Brandewijn, — te bekomen bij

GEBROEDERS SOESMAN.
Watermolen Straat, over den Heer HAMPE.

TE KOOP:

STEENEN, KALK en *CEMENT*, bij GEBROEDERS REIJNS.

Mengelwerk.

OORSPRONG VAN HET WOORD PROTOKOL.

De Protokollen zetten Europa in rep en roer, vermoeijen de diplomaten; voeren de beurs speculateurs, liefhebbers en contramineurs, tot overmoed of vertwijfeling; brengen de Dagbladschrijvers in de war, beangstigen de volkeren die het Koningsambt te begeven hebben. De Protokollen zijn de wet en de Profeten. In de vijftiende eeuw had men de bullen van den Paus, thans hebben wij de Protokollen; de Protokollen regeren de wereld. Buiten de Protokollen geen staatsregt, geene politiek, geene betrekking van natie tot natie, geene beschaving, — niet met al!

Neem de Protokollen weg, en er zal u in ons halfrond niets meer overblijven dan eene werkelooze massa, zamengesteld uit lieden die Fransch, Engelsch, Duitsch, Grieksch, Spaansch en min of meer Hebreeuwsch spreken. De Protokollen zijn het leven der wereld, het leven der Koningen, met één woord: het leven van alle menschen.

Maar wat is dan een Protokol? Met juistheid kunnen wij het u niet zeggen, en wij gelooven dat niemand het eigenlijk weet, ten ware dan welligt de groote Heer der Turken; want de eer der uitvinding komt eenen zijner voorgangers toe.

Wij moeten dit uitleggen; het woord Protokol, en niet de zaak, is van Byzantischen oorsprong, want zoo vele scherpzinnigheid was den voorgangeren der Muzelmans niet ten deel gevallen. Om zich van deze daadzaak te overtuigen, behoeft men alleenlijk de 44ste overlevering van het Byzantische rijk te raadplegen, in welke een te Constantinopel en voor Constantinopel uitgevaardigd bevelschrift voorkomt, houdende dat elk openbaar aktenstuk moest voorafgegaan worden door een Protokol (van de Grieksche woorden *protos* en *collon*, die *eerste* en *lijmen*, *vast maken*, en bij aanvulling, het *eerste blad vastmaken*, beteekenen). Dat Protokol was dus niets anders dan een wit bladje van *papyrus*, hetwelk de akte of de memorie, met één woord: het openbaar geschrift, voorafging.

De titel was niet echt, indien dezelve niet werd voorafgegaan door een wit blad, door het protokol, dat *somtijds* een merkteeken droeg, hetwelk men bij eene koninklijke zegelstempeling, of bij eenig ander zegelafdruksel kon vergelijken. Voor het overige was er niets op het protokol, en ook moest er niets op zijn; het bevelschrift zeide het uitdrukkelijk, het voordan staande papyrus-blad mogt noch bevlekt, noch bebrodteld zijn; en, hoe kort of lang het openbaar geschrift ook ware, het protokol of witte eerste blad, mogt op verbeurte van nietigheid, niet ontbreken.

(*Overgenomen.*)

ZATURDAG vóór PASCHEN.

De Zaturdag voor Paschen is in Rio Janciro een groote feestdag. Op dien dag wordt aldaar het feest gevierd van den *Santo do Diabro* (van den Heiligen des duivels), zoo als de negers Judas noemen. Zijn treurig uiteinde wordt allerwege voorgesteld. In iedere straat zijn hooge boomen geplaatst, aan welke de verrader is opgehangen. Tegenover hem is een duivel afgebeeld, die op eenen bezemsteel rijdt. Zoodra het twaalf ure te middernacht slaat, wordt de duivel, die uit louter zwermen, voetzoekers, vuurpijlen, enz. bestaat, aangestoken, en vliegt onder een ontzettend geklater op Judas los, welken hij terstond in vlammen zet; welhaast scheiden armen en beenen zich van het ligchaam af, dat nu onder het luid gejuich der negers, in de lucht opvliegt. De geheele machinerie en het lustvuurwerk, waarmede men aldaar ieder feest, al ware het ook dat des duivels, viert, kosten dikwerf 1000 guldens, gevonden wordende uit bijdragen van alle de bewoners der straat, die Judas, òf als een' Engelschen saletjonker gekleed, òf in Oosterschen prachtdosch, hebben doen ophangen. Aan muzijk, die het treurig uiteinde van den aartsschelm verkondigt, ontbreekt het natuurlijkerwijze even min.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.